

Факултет по Международна икономика и администрация
Кат. „Администрация, управление и политически науки”

КУРСОВА РАБОТА

ПО СОЦИОЛОГИЯ

НА ТЕМА:

**СОЦИАЛНА НОРМА И ОТКЛОНЕНИЕ. ДЕВИАНТНО
ПОВЕДЕНИЕ**

Изготвил:

Проверил:

Варна, 2018

Човешкото общество е сложна система, в която би било невъзможно да се ориентираш без поведенчески норми, приети от мнозинството. Различните социални норми, отразяващи типичните социални взаимоотношения и връзки, които са характерни за мнозинството от членовете на определена социална група или обществото като цяло, са регулатори на социалното поведение на дадено лице.

Социалната норма за поведение трябва да се разглежда като част от структурата на обществото, която съществува на макро ниво и регулира поведението на хората на микро ниво. Съществуването на такова правило за поведение може да бъде взето предвид, ако самият човек, както и други членове на обществото имат право да контролират поведението си.

Съществува както обективен, така и субективен компонент на действителното поведение. В обективния смисъл поведенческата норма се проявява в специфичните за хората нагласи, чиято форма и съдържание съответстват на интересите и изискванията на обществото. В субективен смисъл поведенческата норма става част от съзнанието на хората като определен модел на поведение, като в по-голяма или по-малка степен включва в себе си тяхното разбиране за обществените ценности и социалния смисъл на собствените им действия. Този модел играе важна роля в мотивацията на поведението. Всички социални норми са характерни за обществото.

Най-важните характеристики на всяка социална норма са: 1) полезност (нуждата на обществото); 2) задължителност; и 3) фактическа реализация в поведението на индивидите. Във връзка с полезността на една социална норма една или друга социална норма може да бъде полезна за определени социални групи, като в същото време е неутрална или дори вредна по отношение на другите. По отношение на полезността на определена норма, винаги трябва да се има предвид нейната роля във времето и пространството. Така че, за да може една социална норма да се придържа към принципа на полезността, тя трябва да бъде правилно ориентирана и диференцирана във времето, пространството и предназначения адресат, т.е. социалните групи или индивидите, и промяната в съответствие с промените в условията на живот на хората.

Неспазването ще намали ефективността на всяка социална норма, докато не загуби своята важност изцяло в очите на членовете на обществото. Тази ситуация пряко причинява девиантно поведение, тъй като въпреки наличието на необходимите норми, хората вече не ги спазват, което означава, че такива норми остават нереализирани в поведението на отделните хора.